

כוחה של אגדה

בגיל 70 יכול אדם להרשות לעצמו ביטוי חופשי. וכי מה אפשר עוד לעשות לו? לאיים עליו, ליטול ממנו את פרנסתו, להשליך אותו לכלא? בגיל כזה מתבוננים בחיים מזווית אחרת, ומסיקים מהם מסקנות אחרות. ואם אלה אינן מעודדות או משוככות נפש, הן גם אינן מטרידות את בעל הדבר, שאינו מצפה עוד למיידועי מה מן החיים. שני במאי קולנוע נותרו היום בעולם. שיכולים להרשות לעצמם מותרות כאלה. האחד הוא לואיס בוניאל, היוצא פעם בכמה שנים מן הנוהה הפרטי שלו במכסיקו, כדי לעשות סרט שבו הוא מציג את האנושות בכל מערומיה, חולשרייה ועיוותיה, מבלי להטיף עוד לשינוי ולמהפכה. שהרי ברור לו, מעבר לכל ספק, כי פגמי האנושות אינם נעוצים במישטר, ואפילו לא בדת, הבויה בעיניו, אלא בביני-האדם ובמיגבלות הטבעיות שלהם. הרי שני הוא אקירה קורוסאוה היפאני, שסרטו האחרון, קאגמושה, יוקן מעתה גם בישראל. קורוסאוה משקיף עתה על העולם מנקודת המבט של קהלת.

קאגמושה אינו הסיפור הראשון על כפילים. קורוסאוה עצמו ציטט בהזדמנות יות שונות את הכפיל של דוסטויבסקי (ספר אהוב עליו מאוד), את בן המלך והעני של אוסקר ויילד ואחרים. אולם ה-

שחקן טאצוויה נאקאדי בקאגמושה"
הגנב והמצביא

שימוש שהוא עושה בסיפור הזה הוא יוצא-דופן הן בצורתו החזיתית והן במסכת קנותיו הפילוסופיות; השילוב הבלתי-רגיל של סרט היסטורי מרהיב, גדוש מעמד-פעולה הכוללים אלפי משתתפים, עם הומור פרוע ועממי (קורוסאוה רואה בסרט שלו בראש וראשונה קומדיה) והלך-רוח מלאנכולי, המכתוב את דרכו של הסרט אל סופו, הוא יוצא-דופן ונדיר. ואמנם, כשהוצג הסרט בפסטיבאל קאן, יצאו הצורפים בהרגשה שראו את הסרט שיזכה בפרס הגדול. וכך היה.

תלוש מכד העוקמות. צילום של ג'יי בור (זה פירושו השם היפאני של הסרט) הוא יישום של משל פרטי, שהשתל על-

המצביא לפני מותו
לא לגלות!

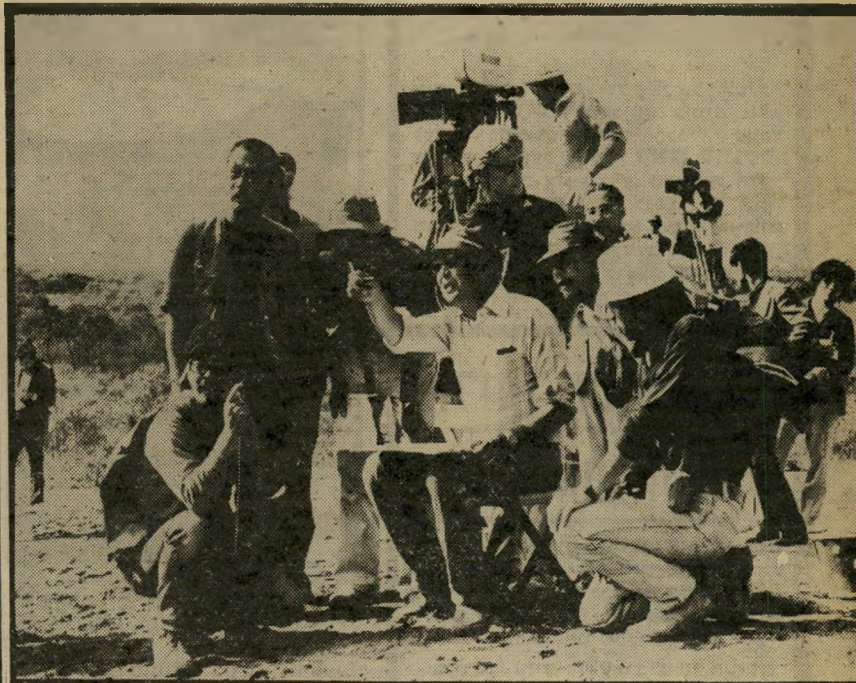
ידי קורוסאוה לתוך פרק חשוב ביותר בתולדות יפאן — הפרק של התמסדות ה-אימפריה ועליית שושלת האדו. בתקופה שבה מתרחשת העלייה גלחמות עדיין מישפחות אדירות-עוצמה על השליטה ב-ארץ, והמילחמות האינסופיות קורעות את המדינה לגזרים. מנהיגה של אחת המישפחות הללו נפגע על-ידי כדור תועה, דוור קא בשיא הצלחתו. בשעת הגסיסה הוא מורה למצביאיו שלא לבשר לעולם על מותו, לשמור את הידיעה בסוד ולהעמיד תחתיו כפיל במשך שלוש שנים. כל זאת,

צבא צועד אל הקרב בפן שי המאה ה-16
פרסקות ענקיות

המצביא-הגיבור מפקד על הקרב

במאי קורוסאוה מנצח על ההפרכה
הבמאי הוא כמצביא המנהיג צבאו בקרב הקולנועי